

Det kongelige Kommunal- og
Regionaldepartement
Postboks 8112 Døp
0032 OSLO

Deres referanse:

Arkiv:

Dato: 19. september 2006

Saksbehandler: Unn Sissel Stavnhaugen

Direkte telefon: 61 29 90 10

Direkte E-post: unn.sissel.stavnhaugen@sor-fron.kommune.no

Høringssak – Mulige endringer i valgloven.

Sør-Fron formannskap behandlet denne saken i møte den 18. september 2006, som F-sak nr. 65/06 og det ble gjort slikt enstemmig vedtak:

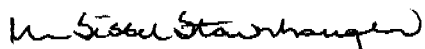
" Sør-Fron formannskap avgir slik uttalelse om kommunal- og Regionaldepartementets høringsnotat om endringer i valgloven:

1. Formannskapet viser til og er enig i saksutgreiingen og rådmannens vurderinger.
2. Sør-Fron kommune støtter forslagene til endringer i valglovens:
 - § 2-3 overskriften og nytt tredje ledd,
 - § 2-9,
 - § 8-1 andre ledd,
 - § 8-3 sjette ledd,
 - § 8-4 tredje ledd,
 - § 8-6,
 - § 9-5 andre ledds andre punktum samt nytt tredje punktum,
 - § 10-4 femte og nytt sjette ledd,
 - § 10-5 første ledds første punktum.
3. Sør-Fron kommune går sterkt i mot forslagene til endringer i valglovens:
 - § 8-1 tredje ledd,
 - § 10-1 første ledds bokstav g.
4. Sør-Fron kommune mener at skjæringsdatoen 31. mai i valgåret for manntallsføring, gitt i valglovens § 2-2 andre ledds bokstav b, ikke bør endres.
5. Sør-Fron kommune mener at forbudet i valglovens § 9-9 mot offentliggjøring av valgprognoser o.l. opptatt på valgdagen(e) før kl. 20.00 på valgdagen (mandag), opprettholdes uendret."

Kopi av saken følger vedlagt.

Med vennleg helsing

Jan Reinert Rasmussen
rådmann

Unn Sissel Stavnhaugen
administrasjonskonsulent

Kopi til: KS-Oppland

Sør-Fron kommune, Rådmannen, Postboks 38, 2648 Sør-Fron.	Telefon - sentralbord 61299000	Telefon - direkte 61299002	Telefon - mobil 90509533	Telefaks - kontor 61299011	E-post: jan.reinert.rasmussen@sor-fron.kommune.no	Org.nr. 941827195	Bankgiro 2095.07.72973
---	--------------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	----------------------------------	---	----------------------	---------------------------

HØRINGSSAK - MULIGE ENDRINGER I VALGLOVEN

BAKGRUNN

Kommunal- og Regionaldepartementet sendte 20. juni 2006 ut et høringsnotat med 8 forslag til lovendringer, samt 2 spørsmål om andre tema. Brevet vedlegges. /1

Selve høringsnotatet med lovendringsforslag på slutten, vedlegges også. /2

For oversiktens skyld vedlegges også nåværende komplette lovtekst. /3

Høringsfristen er satt til 20. september 2006, og saken legges derfor kun frem for formannskapet da første ordinære kommunestyremøte denne høsten skjer 12. oktober.

VURDERING

Høringsnotatets hovedformål er sagt å være å redusere antallet forkastede stemmegivninger. Nedenfor følger en "kortversjon" av de ulike forslag og tema, normalt en oversikt over gjeldende rett, og rådmannens eventuelle kommentarer og forslag.

1. Departementets forslag:

Kommunen v/valgstyret sørger for at det blir sendt ut valgkort til alle stemmeberettigede som er manntallsført i kommunen, og som har bostedsadresse innenriks (unntatt Svalbard og Jan Mayen).

Gjeldende rett:

I dag er det frivillig for kommunene om de vil sende ut valgkort.

Rådmannens syn:

Vår kommune har sendt ut valgkort til alle manntallsførte. Det har gjort at vi på en effektiv måte har informert om stemmelokale og stemmetider begge valgdager, samt endring av stemmelokale for en krets vedkommende. De aller fleste har hatt med valgkortet i stemmelokalet, noe som har lettet registreringen.

Også for mottakerne av forhåndsstemmer ville det være en lettelse dersom velgeren hadde hatt med seg valgkortet slik at det ikke hadde vært nødvendig å skrive dette ut i forhåndsstemmelokalet.

Konklusjon: Forslaget støttes.

2. Departementets forslag:

Forhåndsstemmeperioden skal avsluttes:

Innenriks: Siste torsdag før valgdagen.

Utenriks: Fredag en uke før valgdagen.

Gjeldende rett:

Forhåndsstemming er mulig både innen- og utenriks til og med siste fredag før valgdagen, men velgeren selv sitter med "risikoen" for at stemmen kommer frem til valgstyret tidsnok (nå valgdagen kl. 20.00) til å bli opptalt.

Rådmannens syn:

Departementets intensjon om at færre forhåndsstemmer skal måtte bli forkastet pga. for sen fremkomst er prisverdig.

Det bør imidlertid være tilstrekkelig at innenriks stemmegiving opphører en dag tidligere enn nå. Dette, kombinert med en plikt for mottakerkommunen til å sende stemmegivinger mottatt f.eks. siste uke før valgdagen som A-post (ikke som noen gjorde som B-post), bør være tilstrekkelig.

At utenlandsstemmegivingen opphører en uke før det som nå er fristen, bør være greit nok.

Konklusjon: Forslaget støttes.

3. Departementets forslag:

Frist for å søke om å få avgi stemme ved ambulerende stemmemottaking må ikke settes senere enn siste torsdag før valgdagen.

Gjeldende rett:

Valgstyret fastsetter selv fristen for når søknaden må være kommet til kommunen innenfor perioden mellom tirsdag og fredag siste uke før valget.

Rådmannens syn:

Endringen har sammenheng med fristen for innenriks forhåndsstemmer i forslag 2.

Vi har i praksis brukt tirsdagen som vår fristdato slik at vi har hatt mulighet til å avtale stemmetidspunkt hjemme hos velgeren innen fristen for forhåndsstemmegivingen går ut.

Konklusjon: Forslaget støttes.

4. Departementets forslag:

Forhåndsstemmegivningene må være kommet inn til valgstyret innen kl. 20 første tirsdag etter valgdagen.

Gjeldende rett:

Forhåndsstemmene må være kommet inn til valgstyret innen kl. 20 på valgdagen.

Rådmannens syn:

Departementet har i forslagene 2 og 3 foreslått tiltak som fremskynder fristen for å kunne avgi forhåndsstemmer. Departementet har også varslet tiltak som skal sikre hurtigere fremsending av forhåndsstemmene. Forslaget vil gjøre at sluttopptelling- en, og dermed også endelig fordeling av mandater mellom partiene og kåring av kandidater, i praksis må utstå fra tirsdag til onsdag etter valgdagen.

Rådmannen mener at dette vil være et svært stort tilbakeskritt! I dagens samfunn må en kunne forvente at valgoppgjøret skjer så hurtig som overhodet mulig, og å da "frivillig" innføre ekstra forsinkelsesdag kan ikke være skikkelig gjennomtenkt.

Hvis en på departementshold ikke tror på at Posten klarer å få frem alle forhånds- stemmene senest mandag, så får en heller fremskynde fristen for forhånds- stemmegivingen ytterligere en dag.

Konklusjon: Kommunen bør gå sterkt i mot dette forslaget.

5. Departementets forslag:

Velger som er ukjent for stemmemottaker, skal legitimere seg. Dersom velgeren ikke har legitimasjon, kan identiteten bekreftes av en annen person over 18 år som legitimerer seg.

Gjeldende rett:

Det kan i dag kreves legitimasjon.

Praksis i dag er at ved forhåndsstemmegiving krever valgfunksjonærerens legiti- masjon hvis velgeren er ukjent, mens velgeren på valgtinget ofte bare oppgir navn og fødselsdato, eventuelt supplert med adresse.

Rådmannens syn:

At en i praksis innfører ens legitimasjonspraksis på valgtinget som det som prakti- seres ved forhåndsstemmegiving, bør være uproblematisk. Det kan informeres om dette f.eks. i media og på valgkortene.

Konklusjon: Forslaget støttes.

6. Departementets forslag:

Foreløpig opptelling skal foretas ved manuell telling av stemmesedlene. Foreløpig opptelling av stemmesedlene kan likevel foregå ved et edb-teknisk system dersom det benyttes et annet system ved den endelige opptellingen.

Rådmannens syn:

"Tekniske endringer" som er uproblematisk.

Konklusjon: Forslaget støttes.

7. Departementets forslag:

Kontrolltelling av stemmesedlene pga. avvik mellom foreløpig og endelig opptelling skal foregå manuelt.

Gjeldende rett og rådmannens syn:

"Teknisk endring" som er uproblematisk.

Konklusjon: Forslaget støttes.

8. Departementets forslag:

Foreløpig opptelling av stemmesedler avgitt på forhånd kan starte søndag før valgdagen.

Gjeldende rett:

Foreløpig opptelling av forhåndsstemmene skal starte senest 4 timer før samtlige valglokaler i kommunen er stengt, men ikke før valgdagen (mandag).

Rådmannens syn:

Våre valglokaler, med unntak av Espedalen, stenger kl. 20.00 på mandagen. Vi har derfor startet den foreløpige opptellingen senest kl. 16.00, i praksis noe før, på mandagen.

Forslaget gjør det ikke obligatorisk å starte den foreløpige opptellingen på søndag. At en småkommune som vår ikke har et behov for å starte tidlig, bør ikke hindre at større kommuner kan starte før. Det er imidlertid en utfordring for de som teller opp "dagen før" å sikre seg mot "lekkasjer".

Konklusjon: Forslaget støttes.

9. Skjæringsdato for manntallet:

Kan skjæringsdatoen forskyves fra 31. mai til 30. juni i valgåret uten at dette vil gjøre det vanskelig å sende ut valgkort?

Gjeldende rett:

Manntallet settes opp på grunnlag av manntallsføring pr. 31. mai i valgåret.

Rådmannens syn:

Det er foreslått at kommunen skal sende ut valgkort til dem som er manntallsført. Hvis fristen utsettes til 30. juni, vil ikke valgkortene kunne produseres før enn i juli.

Vi er da midt inne i ferieperioden, og det vil da lett kunne skje at det oppstår "distribusjonsproblemer" i perioden mellom når folkeregisteret er à jour og når velgeren skal ha mottatt sitt valgkort. Mottaket bør skje i god tid før 10. august da forhåndstemmegivingen tar til.

Ferietiden i juli og august vil kunne ha negativ innflytelse mht. valgkortene både i folkeregisteret, datafirmaet, trykkeriet og i kommunen.

Konklusjon: Fordelene med en sen skjæringsfrist for manntallsføring, er mindre enn de potensielle ulempene.

Skjæringstidspunktet 31. mai bør opprettholdes.

10. Valg og politiske meningsmålinger:

Bør det innføres restriksjoner når det gjelder mediernes adgang til å publisere meningsmålinger de siste dagene før valgdagen?

Gjeldende rett:

Valgresultat og prognoser laget på grunnlag av undersøkelser foretatt på valgdagen(e), må ikke offentliggjøres før kl. 20.00 valgdagen (mandag).

Rådmannens syn:

Rådmannen ser ikke at det er et behov for å publisere slike målinger før alle valglokale i landet er stengt.

Nasjonale meningsmålinger med påstander/opplysninger om fremgang eller tilbakegang for et enkelt parti kan tenkes å få betydning, men særlig lokale meningsmålinger vil lett kunne ha reell innflytelse. Det siste særlig dersom det kombineres med opplysninger om valgdeltakelse i enkeltkommuner og/eller valgkretser.

Konklusjon: Nåværende § 9-9 om valgdagsprognoser o.l. bør ikke endres.

F O R S L A G

Rådmannen råder formannskapet til å gjøre slik

V E D T A K

Sør-Fron formannskap avgir slik uttalelse om kommunal- og Regionaldepartementets høringsnotat om endringer i valgloven:

- 1. Formannskapet viser til og er enig i saksutgreiingen og rådmannens vurderinger.**
- 2. Sør-Fron kommune støtter forslagene til endringer i valglovens:**
 - § 2-3 overskriften og nytt tredje ledd,
 - § 2-9,
 - § 8-1 andre ledd,
 - § 8-3 sjette ledd,
 - § 8-4 tredje ledd,
 - § 8-6,
 - § 9-5 andre ledds andre punktum samt nytt tredje punktum,
 - § 10-4 femte og nytt sjette ledd,
 - § 10-5 første ledds første punktum.
- 3. Sør-Fron kommune går sterkt i mot forslagene til endringer i valglovens:**
 - § 8-1 tredje ledd,
 - § 10-1 første ledds bokstav g.
- 4. Sør-Fron kommune mener at skjæringsdatoen 31. mai i valgåret for manntallsføring, gitt i valglovens § 2-2 andre ledds bokstav b, ikke bør endres.**
- 5. Sør-Fron kommune mener at forbudet i valglovens § 9-9 mot offentliggjøring av valgprognoser o.l. opptatt på valgdagen(e) før kl. 20.00 på valgdagen (mandag), opprettholdes uendret.**

Hundorp, 25. august 2006

*Jan Reinert Rasmussen
rådmann*

Behandla av formannskapet i møte den 18. september 2006.

Vedtak: (7 - 0) Som rådmannens tilråding.

Sør-Fron formannskap avgir slik uttalelse om kommunal- og Regionaldepartementets høringsnotat om endringer i valgloven:

1. Formannskapet viser til og er enig i saksutgreiingen og rådmannens vurderinger.
2. Sør-Fron kommune støtter forslagene til endringer i valglovens:
 - § 2-3 overskriften og nytt tredje ledd,
 - § 2-9,
 - § 8-1 andre ledd,
 - § 8-3 sjette ledd,
 - § 8-4 tredje ledd,
 - § 8-6,
 - § 9-5 andre ledds andre punktum samt nytt tredje punktum,
 - § 10-4 femte og nytt sjette ledd,
 - § 10-5 første ledds første punktum.
3. Sør-Fron kommune går sterkt i mot forslagene til endringer i valglovens:
 - § 8-1 tredje ledd,
 - § 10-1 første ledds bokstav g.
4. Sør-Fron kommune mener at skjæringsdatoen 31. mai i valgåret for manntallsføring, gitt i valglovens § 2-2 andre ledds bokstav b, ikke bør endres.
5. Sør-Fron kommune mener at forbudet i valglovens § 9-9 mot offentliggjøring av valgprognoser o.l. opptatt på valgdagen(e) før kl. 20.00 på valgdagen (mandag), opprettholdes uendret.

